

Da capo

Као у музици, ~~врати~~ врати се на почетак. Враћам се ево на тај хваљен рат и вратићу се можда још некада, што ће записати од моје потребе и од интервенције мојих савременика. Савременик, која сложен и потресна ствар у човечјем животу. Савременик, то је некада срећа, некада понос, али некада јел и море у моме животу. Има, на пример, онај ретко драги Јехуди Менухин и његова виолина, радост моја велика што га има на свету, и што сам му и ја савременик. ~~Идем~~ Идем, сама, неком мирном улицом Београда, и сетим се Менухине и причује ми се свирка, и срцем, капу с главе, и трепти ми душа у поштовању и љубави... Ових дана стекла сам гласа нејаног савременика: јавио се гласом ~~на јермени~~ кроз Радио-Варшава. По дужности, ваља да у тај дан и час наручи моју земљу и мене изабере за проводник и оличење те поруге. Важе да сам написао у новинама чланак тај и тај, да у чланку има фашизма и понизизма, и да то добро котира у мојој земљи. А ја нисам савременик ни једних политичких новина, и никада не пишем чланак, него, по сити диктату из себе, пишем увек нешто што је ити мање ити више од чланка. Онај осуђени напис мој штампан је у чисто књижевном часопису, и био је, по апарату и стиху, више него чланак, јер га је писао прави и чист литерат, још и ~~литерат~~ литерат који нагиње суморним рефлексима, ~~чињенице~~ од чега се политика увек дисоцира. У дугоме своме животу имао сам само мало велрих савремених догађаја, и доста мало савременика који би ме наглед у пустој улици нагнали да затрепери од радости и захвалности, и ~~они~~ скинем капу с ~~главе~~ ^{главе} гестом заноса и поноса. Ето, ни мој нови, сада значај савременик није кренуо у мени ни радост ни понос: написао је само чланак, [фашизам, понизизам, котира, која чланачка просечност.] није успео да при своме пошту утера центар смисла право у средину.

Како о чему да поразговарам пред својим новим савремеником. Не само да нисам писао политичких чланака по новинама, него нисам никада ни зуба обетега кроз Радио-Београд. Књижевник, и само то. Мој нови савременик међутим из туђе земље — мени востанок драге Пољске, са којом сам помало и рог —

Упљавке неминуемо свесветски плен,
А најзад поједу и саме себе.

Силе хладнога рата, без видљивих војника и значајних бојних поља, све више тиче
не мит о два универзална курјака, који ће се или узajамно разлетети, или један
завладати другог, и онда, у пустоти, са бесприметном надмоћи, прожлетати само ~~са~~ ^{се}

Буре једнако туги, отровне речи лете кроз ваздух као ~~као~~
куршуми. Хоће ти се бурбуритивати, хоће ти понечаштаство угледати луку, која је
све лепота и мир. Зар не могу они из лабораторијума, великога као цео град,
богатога сваком реткомететијом, они који праве ^{бурбуритивати} ~~бурбуритивати~~ суз у капсулама и ку-
тијицама, зар ти не могу направити луку, лепу, мирну, снажно разлету од Истока
до Запада. Понекад кад ми скочи вера у савременике, нико ми не би могао убити
малу на немо од којих савременике прави луку.

Исклора ^{Џек} ~~Џек~~ ^{Џек}